

Natone Park School: te āhua o ā tātou ākonga

He kura auraki tō mātou kura a Natone Park e noho nei ki Porirua, kei ngā ringa maanaki o Ngāti Toa Rangatira. E āhua 125 ngā ākonga. Ko ētahi ākonga nō te iwi Māori, ko te nuinga he uri nō ngā moutere o Te Moana-nui-a-Kiwa. He whānau reo rua tō mātou. E whā ngā ākomanga o te whānau nei. Kei te taumata reo Māori 2 te katoa.

He whakatakotoranga whakaaro mō te āhua o tō mātou ākonga te kaupapa o te tuhinga nei, mei kore ake, ka puta he paku āwhina ki tētahi atu.

E rima tau a Natone Park e takahi ana i te huarahi, kia tū pakari ai ngā ākonga o tō mātou kura ki tō rātou ao. I roto i ēnei tau e rima, he maha ngā āhuatanga i puta mai hei wero, hei akoranga hoki mā mātou. Kei te takahi tonu mātou i tō mātou huarahi, me ōna piki me ōna heke, ā, ki tō mātou titiro, ko ngā piki me ngā heke o te haerenga tētahi āhuatanga whakamāharo. He mea whakawhānui i ngā māramatanga o te tangata. Me te aha anō, ko te takahi o te tangata i tōna huarahi te mea nui o te haerenga, kua ko te pito whakamutunga.

Ko tētahi āhuatanga i puta hei wero i a mātou, ko ngā tohutohu a te Tāhūhū, me ngā āhuatanga o *Te Marautanga o Aotearoa* e mea ana, kia whakatakoto ā-pepa nei i te āhua o tō mātou ākonga. He mahi uaua. E uaua ana i te mea, ki a mātou nei, ko tēnei mea, te āhua o tō mātou ākonga, he mea e whakairo ana ki te ngākau o te tangata ka tahi. Ka rua, me kite ā-kanohi te tangata i ā mātou ākonga, kātahi ia ka kite, ka rongo hoki, i te āhua o tō mātou ākonga. E uaua ana i te mea, e uaua ana te pupuri i te rongo ā-tinana, i te rongo ā-wairua ki runga pepa. E pupuri kē ana ēnei āhuatanga ki te whatumanawa me te hinengaro o te tangata. Me kite te tangata ka tika! E whakapono ana mātou o te kura, ko ā mātou ākonga te tauira. E whakaata ana rātou i ngā hiahia e wawatahia ana e ō rātou pākeke, i ngā āhuatanga e whakairo ana ki ngā whatumanawa o ō rātou kaumātua. Kāti, e roa ana mātou e wānanga ana i te kaupapa nei, arā, me pēhea tō mātou whakairo kupu hei whakamārama i te āhua o tō mātou ākonga me te pupuri i ēnei kupu ki te pepa.

Nā wai rā, me te ringa tautoko ā tētahi o ngā kaiwhakarato ngaiotanga mō *Te Marautanga o Aotearoa*, i whiriwhirihia e mātou te tauira o te whare tapawhā o Meihana Durie hei huatau. Pēnei i tā Durie tapawhā, e whā tonu ngā taha o tā Natone whare hoki, arā, o te taha wairua, te taha hinengaro me te taha tinana, ā, ko te whānau te tuāpapa.

Ki a mātou, ko ngā pou te kaupupuri i ngā āhuatanga e whakairo ana ki te whatumanawa o te tangata. Nō reira, ka titiro ki ngā pou o tō mātou whare, me pēnei pea te kōrero. Ko te pou tuarongo te kaupupuri i ō mātou whakaaro mō te te tuakana me te teina, arā, mā te tuakana ka tōtika te teina, mā te teina ka tōtika te tuakana.

Ka tō he rā, ka rere he rā

Ko te pou mataaho. Ko te whanaungatanga tērā me ngā āhuatanga o te noho, o te mahi a te whānau. Ko te pou tokomanawa. Ko te tūrangawaewae tēnā me ngā whakaaro katoa o te tū pakari o te tangata ki te whānau, ki te whenua, ki tōna ao, ki te ao whānui.

E hāngai hoki ana tō mātou whare ki ngā mahi akoako, me tō mātou marau ā-kura. Ko te tangatawhenuatanga, te whanaungatanga, ko te tuakana me te teina ngā kaupapa nui e arataki ana i te taha whakaako, mai i ngā tau o mua,, ā tae noa mai ki ēnei rā.

I roto i te kura nei, ko ngā akoranga mo te tangatawhenuatanga he mea āwhina, he mea tautoko i te ākonga kia tū pakari ia, ahakoa ko wai, ahakoa nō hea. Ahakoa i tipu ake, e noho hoki ana ngā ākonga o tō mātou kura i Porirua nei, nō ngā tōpito katoa o te ao. He uri nō te iwi Māori ētahi, he uri nō ngā moutere o te Moana-nui-ā-Kiwa ētahi. Nō reira, ka aro nui mātou ki ngā akoranga e pupuri ana i te mana o te ākonga ahakoa nō hea. Ka tautoko, ka āwhina hoki mātou i a rātou kia tū pakari te ākonga me tōna Māoritanga, me tōna Hāmoatanga, me tōna Tokelau-tanga, me tōna Tonga-tanga. E ū ana mātou ki te whakaaro, mēna ka māia te tū a te ākonga ki roto i tōna iwitanga, ahakoa te iwi ka pakari hoki tō rātou tū i roto i te kura, ka māia hoki tō rātou tū ki te hāpori, ka mutu, ka tū pākari hoki ia ki te ao whānui tonu.

Ara noa atu ngā kōrero me ngā āhuatanga o tō mātou kura e kore e taea te tuhi ki te tuhinga nei. Heoi anō, me pēnei pea te kōrero whakamutunga, kei te takahi tōnu mātou i tō mātou huarahi. He maha tonu ngā akoranga kei te haere. Ko te ara kōkiri whakamua i tēnei wā, ko te hanga anga aromatawai kia hāngai tonu ki tō mātou whare tapawhā.

Ko te pīpī te tuatahi

Ko te kaunuku te rua